

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Radboud Universiteit
t.a.v. het College van Bestuur
Houtlaan 4
6525 XZ Nijmegen

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
25021071

Uw brief van
2 april 2020

Uw referentie
-

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 14 juli 2020

Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-masteropleiding Curriculumontwikkeling
voor Primair Onderwijs

Geacht College,

Met uw brief van 2 april 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
(hierna: CDHO) ontvangen op 2 april 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd
om de wo-masteropleiding Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs te
verzorgen als bekostigde opleiding in Nijmegen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 22 juni 2020, kenmerk 2020/031, positief
geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel
uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger
onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te
stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Curriculumontwikkeling
voor Primair Onderwijs te verzorgen als bekostigde opleiding in Nijmegen. Met
toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot
de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de
WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet
aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere
motivering verwijs ik u naar de genoemde adviezen van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de
opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is
geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).
Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over

onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
25021071

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Wegens de genomen crisismaatregelen rondom het coronavirus is deze brief niet ondertekend.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Radboud Universiteit deeltijd wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs Nijmegen	2020/031	22/06/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 02/04/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Radboud Universiteit om de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs als bekostigde opleiding te verzorgen te Nijmegen (e-mailbericht van 02/04/2020 zonder kenmerk). Op 23/04/2020 is de behandeling van de aanvraag opgeschort en is aanvrager in de gelegenheid gesteld de onvolledige aanvraag binnen een door de commissie gestelde termijn aan te vullen. Op 20/05/2020 is de aanvulling ontvangen en is de aanvraag weer door de commissie in behandeling genomen. Omwille van de zorgvuldige besluitvorming is op 04/06/2020 de beslistermijn verlengd tot 06/07/2020.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Radboud Universiteit om de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs als bekostigde opleiding te Nijmegen te verzorgen. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2, lid 3, van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs in Nijmegen

aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige wo master in het Croho onderdeel Onderwijs. De opleiding omvat 60 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden.

De opleiding is gericht op studenten die beschikken over een lesbevoegdheid voor het basisonderwijs en die zich verder willen verdiepen en ontwikkelen op het gebied van curriculumontwikkeling. De op te leiden master werkt halftijds op een basisschool, waarmee wordt samengewerkt en volgt halftijds onderwijs op de opleiding. Binnen de master zijn vier thema's vormgegeven, waarmee het inhoudelijk fundament wordt gelegd voor het ontwikkelen en uitvoeren van het ontwerponderzoek dat in het tweede jaar wordt verricht in het kader van de masterscriptie. Het betreft de thema's: onderwijspedagogiek, -psychologie & -sociologie, toetsing & feedback, verandekunde & kwaliteitszorg en ontwerponderzoek.

De opgeleide master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs is naast bevoegd leraar ook in staat om op de school als geheel een analyse te maken van een leergebied binnen het vigerende curriculum op haar of zijn school, aanpassingen voor te stellen die tot verbetering van het onderwijs leiden, deze te implementeren en de effecten ervan te evalueren.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een wo bacheloropleiding of een premaster en zij dienen te beschikken over een lesbevoegdheid voor het basisonderwijs. Studenten zonder een bachelordiploma Pedagogische Wetenschappen Primair Onderwijs (PWPO) of die niet een premaster PWPO hebben gevolgd dienen aan te tonen dat hun kennis over het lesmodel Expliciete Directe Instructie (EDI) en instructievaardigheid op orde is.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Aangezien de door aanvrager aangetoonde arbeidsmarktbehoefte deels bestaat uit een opscholingsbehoefte van zittend personeel en er binnen het bestaande opleidingsaanbod reeds veel verwante voltijdopleidingen zijn adviseert de commissie u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte naar het AIS van ROA. Aanvrager doet tevens een beroep op de gegevens over de arbeidsmarktperspectieven in het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024' van ROA uit 2019. Aangezien dit rapport is gebaseerd op de gegevens in ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA. Aanvrager heeft tevens verwezen naar 'De Staat van het Onderwijs 2019' van de Inspectie van het Onderwijs en de 'Lerarenagenda 2013-2020: de leraar maakt het verschil' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2013) en naar 12 adhesieverklaringen van schoolbesturen in Nijmegen en omgeving.

De commissie acht met aanvrager binnen ROA's database het opleidingstype master onderwijskunde en pedagogische wetenschappen relevant, omdat binnen dit opleidingstype onder meer de verwante masters Onderwijswetenschappen en Leren en Innoveren zijn opgenomen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van het opleidingstype master onderwijskunde en pedagogische wetenschappen als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype master onderwijskunde en pedagogische wetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2300	4	0.7	laag
> > Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2024		11000	19	3	gemiddeld
> > Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2024		13400	24	3.6	gemiddeld
> > Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		9500	17	2.6	gemiddeld
> > Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.94				groot
> > Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.94				goed

Bron: ROA, AIS

Aanvrager doet binnen het AIS van ROA voorts een beroep op de arbeidsmarktprognose voor de beroepsgroep leerkrachten basisonderwijs. Hoewel de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs niet direct opleidt tot leerkracht basisonderwijs acht de commissie deze beroepsgroep wel relevant, omdat de opgeleide master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs is gericht op studenten die werkzaam zijn als leerkracht of een praktijkplek op een basisschool hebben, waaraan de bevoegdheid als leerkracht is verbonden en die zich verder wil verdiepen en ontwikkelen op het terrein van curriculumontwikkeling. De commissie merkt dienaangaande voorts op dat zij meer gewicht toekent aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen, omdat de opleidingscategorieën een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte aangezien daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. Om die reden kent de commissie in algemeenheid het meeste gewicht toe aan relevante opleidingstypen in ROA's database AIS. ROA verwacht voor de beroepsgroep leerkrachten basisonderwijs zeer grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep leerkrachten basisonderwijs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Leerkrachten basisonderwijs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3800	2	0.4	gemiddeld
Leerkrachten basisonderwijs	verwachte vervangingsvraag tot 2024		22400	14	2.2	gemiddeld
Leerkrachten basisonderwijs	verwachte baanopeningen tot 2024		26200	16	2.5	laag
Leerkrachten basisonderwijs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.778				zeer groot

Bron: ROA AIS

Aanvrager beschrijft dat de knelpunten in het onderwijs voor een deel het gevolg zijn van de lage instroom van onderwijsafgestudeerden op bachelor en masterniveau (p. 9 van ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024'). Daarnaast speelt volgens aanvrager mee dat werkenden met een onderwijsachtergrond in andere functies terecht komen, terwijl deze juist nodig zijn binnen het onderwijs als leerkracht. De verwachting is dat deze knelpunten de komende zes jaar aan zullen houden. Daarom is het volgens aanvrager noodzakelijk om niet alleen meer leerkrachten op te leiden, maar ook om ze te behouden. Aanvrager stelt onder verwijzing naar 'De Staat van het Onderwijs 2019' van de Inspectie van het Onderwijs en de 'Lerarenagenda 2013-2020: de leraar maakt het verschil' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2013) dat een manier om leraren te winnen en te behouden is door te zorgen voor een duidelijker en aantrekkelijker carrièreperspectief, meer opleidingsmogelijkheden en functiedifferentiatie na het volgen van een masteropleiding. De master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs voorziet in deze behoefte door leerkrachten de kans te bieden expertise op te bouwen op het gebied van curriculumontwikkeling. De commissie is van oordeel dat hetgeen aanvrager hierboven beschrijft ondersteuning biedt voor het oordeel dat de voorgenomen master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs kan inspelen op het kwantitatieve arbeidsmarkttekort aan leerkrachten in het basisonderwijs door het bieden van meer carrièreperspectief. De commissie is van mening dat deze bronnen blijken te geven van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs.

De Radboud Universiteit heeft aan haar aanvraag voorts 12 ondertekende adhesieverklaringen van scholenstichtingen in Nijmegen en omgeving ten grondslag gelegd. De verklaringen zijn voorzien van de naam en organisatie van de respondenten. In de adhesieverklaringen, die nagenoeg identiek zijn, verklaren de schoolbesturen dat zij kennis hebben genomen van het concept curriculumontwerp voor de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs en zij in de periode maart 2020 via een digitaal formulier hebben aangegeven hoe zij dit ontwerp waarderen en welke ruimte zij voor de beoogde afstudeerders zien in hun organisaties. Aanvrager heeft de bestuurders van scholenstichtingen in Nijmegen en omgeving benaderd om de arbeidsmarktbehoefte in kaart te brengen. Aan deze bestuurders zijn onder meer de volgende vragen en stellingen voorgelegd; 'Ik beschouw de inhoud van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs als zeer waardevol voor het werkveld', 'Hoeveel fte verwacht u dat er in de komende vijf jaar binnen uw scholenstichting beschikbaar komen waarvoor u deze afgestudeerde masters aan zou nemen' en 'Van hoeveel leerkrachten binnen uw scholenstichting verwacht u dat zij (indien mogelijk) in de komende vijf jaar de master gaan volgen.' Uit een door aanvrager ingebracht overzicht van de inhoudelijke respons van deze schoolbesturen blijkt dat 12 bestuurders hebben aangegeven dat zij de inhoud van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs als zeer waardevol beschouwen voor het werkveld. Op de vraag hoeveel fte zij

verwachten dat er in de komende vijf jaar beschikbaar komt waarvoor zij afgestudeerden van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs aan zouden nemen, varieerden de antwoorden tussen de 1 en 30 per schoolbestuur. Tezamen gaven de bestuurders van deze 12 schoolbesturen aan dat zij verwachten dat er voor afgestudeerden van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs in de komende vijf jaar 110 fte beschikbaar zal komen binnen deze besturen. Op de vraag hoeveel leerkrachten binnen de scholenstichting zij in de komende vijf jaar verwachten de master gaan volgen, varieerde de antwoorden tussse de 1 en 20. De bestuurders van deze 12 schoolbesturen verwachten in de komende vijf jaar dat 80 leerkrachten de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs gaan volgen. De commissie is van oordeel dat deze adhesieverklaringen wijzen op een (regionale) arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Aanvrager beschrijft voorts dat de vervangingsvraag bij het opleidingstype Bachelor-lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie volgens ROA tot 2024 groot is (29.000) en dat veel leerkrachten de pensioengerechtigde leeftijd naderen en deze leerkrachten tegenwoordig vaak worden vervangen door werknemers die hoger opgeleid zijn. Dit kan volgens aanvrager gezien worden als een vorm van skills upgrading. Immers, deze leerkrachten brengen naast hun lesbevoegdheid ook nog andere skills mee de school in, zoals kennis van wetenschappelijk onderzoek, toetsing en onderwijsontwikkeling. De commissie overweegt dat de voorgenomen deeltijdmaster Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs gericht is op opscholing van basisschoolleerkrachten, specifiek op het gebied van curriculumontwikkeling. Op grond van de toelichting op de Regeling macrodoelmatigheid kan de commissie de opscholingsbehoefte als voldoende beschouwen ter onderbouwing van het criterium arbeidsmarktbehoefte.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de voorgenomen master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs aansluit op een arbeidsmarktbehoefte, die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs verwijst aanvrager naar de 'Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het Ministerie van OCW (2019), 'Wat is Curriculum.nu?' (<https://www.curriculum.nu/waarom/>), 'Samen bouwen aan het primair en voortgezet onderwijs van morgen. Deel 1: Adviezen van de Coördinatiegroep Curriculum.nu' van Coördinatiegroep Curriculum.nu (2019) en de 'Kamerbrief met kabinetsreactie op verbetervoorstellen voor curriculum basisonderwijs en voortgezet onderwijs' van de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media (2019).

Aanvrager betoogt dat in de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het ministerie van OCW beschreven staat dat om in het hoger beroepsonderwijs te komen tot een goed masteraanbod het van belang is dat het aanbod aansluit bij behoefte van de arbeidsmarkt en de samenleving en onderscheidend is van het bestaande aanbod).

Aanvrager stelt dat de voorgenomen master zich onderscheidt van het bestaande aanbod, aangezien andere masteropleidingen over het algemeen vrij 'algemeen' opleiden en de voorgenomen master daarentegen er juist voor kiest om 'specifiek' op te leiden. De commissie is van oordeel dat deze onderwijsdoelen van het ministerie van OCW te algemeen zijn om daaruit conclusie te trekken dat een maatschappelijke behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De in de agenda geformuleerde ambitie is bovendien specifiek gericht op het hoger beroepsonderwijs en de Vereniging van Hogescholen zal een gezamenlijk plan opstellen om aan deze ambitie gestalte te geven (p. 9).

Aanvrager beschrijft onder verwijzing naar 'Wat is Curriculum.nu?' dat de Onderwijsraad in 2014 constateerde dat het curriculum voor het funderend onderwijs in de loop der jaren een lappendeken is geworden en dat de Inspectie van het Onderwijs in 2019 pleitte voor meer focus in het

curriculum en de noodzaak van heldere keuzes over de gezamenlijke doelen. Een van de adviezen van de Coördinatiegroep Curriculum.nu was het permanent actualiseren van het schoolcurriculum en het goed aan te laten sluiten bij hun leerlingen, visie en de eigen omgeving. De overheid moet structureel meer ruimte creëren voor leraren, schoolleiders en schoolbestuurders om hun nieuwe rol waar te maken (p. 20, Advies Coördinatiegroep Curriculum.nu). Aanvrager betoogt dat de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs hieraan bijdraagt door het opleiden van leerkrachten tot experts op het gebied van curriculumontwikkeling en op deze manier tegemoetkomt aan het advies van de Coördinatiegroep Curriculum.nu. De commissie volgt dit betoog. De commissie merkt hierbij op dat in dit stadium nog onduidelijk is of en in hoeverre de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media het curriculum voor het primair onderwijs op basis van de voorstellen van de coördinatiegroep van Curriculum.nu ook daadwerkelijk gaat actualiseren.

Aanvrager beschrijft dat de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media in zijn 'Kamerbrief met kabinetsreactie op verbetervoorstellen voor curriculum basisonderwijs en voortgezet onderwijs' (p. 11-12) stelt dat scholen binnen het nieuwe curriculum keuzeruimte krijgen en deze ruimte kunnen gebruiken om in te spelen op bijvoorbeeld de omgeving, het profiel van de school, maar ook op de behoeften, talenten en wensen van de leerlingen. Hier zou de expertise van afgestudeerden van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs volgens aanvrager van pas komen. De commissie onderschrijft dit betoog eveneens.

Aanvrager stelt voorts dat in dezelfde kamerbrief de minister beschrijft dat curriculumontwikkeling ook een kans biedt voor de verdere ontwikkeling en professionalisering van schoolorganisaties. Om dit te ondersteunen is het volgens de minister nodig dat belangrijke basisvoorwaarden als toetsing en examinering, de initiële lerarenopleidingen en leermiddelen goed worden aangesloten op de veranderende inhoud en functie van het curriculum. Aanvrager betoogt dat binnen het onderwijsprogramma van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs ruim aandacht wordt besteed aan toetsing, waarmee tegemoet wordt gekomen aan het advies van de minister. Tot slot schrijft minister: "Hierbij is het wel noodzakelijk dat het onderwijs goed in staat wordt gesteld om een verbeterd curriculum op hun eigen en eigentijdse manier in de praktijk te brengen. Hiervoor moet voldoende tijd, ruimte en ondersteuning beschikbaar zijn" (p. 16). De commissie constateert met aanvrager dat afgestudeerden van de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs zowel betrokken zijn bij de ontwikkeling als de implementatie van het nieuwe curriculum en daardoor in de positie verkeren om het proces te monitoren en daar waar nodig bij te stellen.

De commissie constateert dat aanvrager reeds op grond van het bovenstaande een maatschappelijke behoefte aan de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs heeft aangetoond.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt het beroep op een wetenschappelijke behoefte met een verwijzing naar het artikel 'Everything starts with the curriculum' van de voormalige Portugese minister van onderwijs en wetenschap Nuno Crato (27/02/2019). Aanvrager stelt dat Nuno Crato in dit artikel het belang van een goed curriculum verwoordt en empirisch ondersteunt. De commissie overweegt dat in dit artikel wordt beschreven welke onderwijshervormingen Nuno Crato in zijn ambtstermijn als minister heeft doorgevoerd. Dit artikel geeft echter geen blijk van een wetenschappelijke behoefte in de zin van de Regeling. Uit de tekst volgt niet dat een wetenschappelijke ontwikkeling gaande is die het bestaan van de voorgenomen master rechtvaardigt. Aanvrager stelt weliswaar dat de noodzaak van een coherent curriculum in zijn algemeenheid wordt erkend door wetenschappers. Aanvrager heeft echter nagelaten deze stelling met bronnen (bijvoorbeeld een Nederlandse of internationale wetenschapsagenda) te onderbouwen. De commissie concludeert dat de wetenschappelijke behoefte niet is aangetoond.

De aanvraag beantwoordt wel aan een maatschappelijke behoefte en aanvrager heeft een

arbeidsmarktbehoefte, die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 02/04/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Radboud Universiteit om de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs in Nijmegen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een vergelijking gemaakt met bestaande verwante hbo en wo masteropleidingen. Het betreft de wo masteropleidingen Onderwijswetenschappen (Radboud Universiteit, Universiteit van Amsterdam en Rijksuniversiteit Groningen), Educational Sciences (Universiteit Utrecht), Educational Science and Technology (Universiteit Twente), Learning and Development in Organisations (Universiteit Maastricht) en de hbo masteropleidingen Leren en Innoveren (Hogeschool Rotterdam, Marnix Academie, Fontys Hogeschool, InHolland, Driestar en De Kempel), Leren en innoveren -Teacher Leader (Saxion Hogeschool), Learning and Innovation (Windesheim en NHL Stenden) en Ontwerpen van Eigentijds Leren (HAN). Op basis van de formele kenmerken zijn er volgens aanvrager nagenoeg geen verschillen tussen de al bestaande verwante masters en de nieuw te starten wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs. De studieomvang is in alle gevallen 60 EC en wordt net als alle hbo-masters in deeltijd aangeboden. Aanvrager stelt dat de voorgenomen master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs inhoudelijk het meest verwant is aan de wo master Onderwijswetenschappen en de hbo master Leren en Innoveren. Volgens aanvrager is op basis van de inhoudelijke kenmerken er nauwelijks tot geen overlap met de verwante masteropleiding en alleen de master Onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen expliciet de mogelijkheid biedt om curriculumontwerper te worden. De inhoudelijke nadruk ligt volgens aanvrager daar, en ook bij de andere wo masters, met name op vernieuwing, net als bij de hbo masters Leren en Innoveren het geval is, en niet zozeer op het doorlichten van een bestaand curriculum en daar aanpassingen voor te ontwikkelen zoals voorgesteld binnen de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs. De commissie volgt aanvrager in haar stelling dat voornoemde masters breder zijn dan de master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs. De specifieke focus op curriculumontwikkeling in het primair onderwijs maakt de opleiding onderscheidend van het bestaande aanbod. Dat laat onverlet dat voornoemde masters verwant, al dan niet zijdelings, zijn aan de voorgenomen wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs voor wat betreft de instroomdoelgroep en de positie op de arbeidsmarkt (dit geldt in mindere mate voor de master Learning and Development in Organisations) en aldus zouden kunnen opteren voor dezelfde functies als afgestudeerden van de voorgenomen master. De commissie acht daarnaast de master Expertleerkracht Primair Onderwijs (Hogeschool Utrecht) eveneens verwant is, gelet op het feit dat deze master ook zou kunnen opleiden tot dezelfde beroep als waartoe de voorgenomen master opleidt. De commissie is verder van mening dat de masters Pedagogische Wetenschappen (Radboud Universiteit, UvA, Universiteit Utrecht, Rijksuniversiteit Groningen en de VU) en Pedagogiek (Fontys Hogeschool, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Utrecht, HvA, HAN, InHolland en NHL Stenden) zijdelings verwant zijn aan de onderhavige opleiding aangezien deze masters een bredere doelgroep bedienen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen op basis van gegevens afkomstig van de kennisbank van de Vereniging Hogescholen en van aanvrager zelf. De commissie heeft de cijfers geverifieerd (zie tabel 3). De instroom in de onbekostigde master Onderwijskunde van NCOI en NTI en de master Pedagogiek van NCOI zijn niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom laat zien dat het (zijdelings) verwante bekostigde onderwijsaanbod in de afgelopen vijf jaar schommelde tussen de 1500 en 1900 eerstejaarsstudenten en vertoont een groei in 2018-2019 en 2019-2020.

Tabel 3. Instroom verwante opleidingen

Opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20
M Onderwijswetenschappen (60099)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)				51	65
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)				60	51
	Universiteit Utrecht (21PD)				102	109
	Universiteit van Amsterdam (21PK)				43	51
M Educational Science and Technology (60023)	Universiteit Twente (21PH)	54	55	58	63	55
M Educational Sciences: Learning in Interaction (research) (60749)	Universiteit Utrecht (21PD)	23	20	16	12	7
M Educational Sciences (research master) (60212)	Universiteit van Amsterdam (21PK)	18	19	9	15	13
M Learning & Innovation (44136)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	63	43	34	24	28
	NHL Stenden Hogeschool (31FR)				25	16
	Stenden Hogeschool (22EX)	26	19	21		
M Leren en Innoveren (44135)	Driestar educatief (15BK)	26	11	26	20	19
	Fontys Hogescholen (30GB)	75	57	73	58	77
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	29	23	20	26	39
	Inholland (27PZ)	51	56	48	47	20
	Marnix Academie (10IZ)	113	103	27	43	33
	Saxion Hogeschool (23AH)	40	25	10	15	19
	Vilentum Hogeschool (30TX)	33	28	24	33	37
M Ontwerpen van Eigentijds Leren (49306)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)					19
M Management of Learning (60001)	Universiteit Maastricht (21PJ)	31	27	39	30	60
M Pedagogische Wetenschappen (66607)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	179	211	220	205	266
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	158	187	146	146	165
	Universiteit Utrecht (21PD)	325	288	213	220	228
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	206	218	241	199	213
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	108	90	83	108	106
M Pedagogiek (44113)	Fontys Hogescholen (30GB)	32	21	14	14	21
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	21	13	25	19	17
	Hogeschool Utrecht (25DW)	46	59	44	76	58
	Hogeschool van Amsterdam (28DN)	46	34	35	53	38
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)	54	37	40	35	48
	Inholland (27PZ)	43	38	46	38	53
	NHL (21WN)	64	40	26		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR)				27	19
Totaal		1864	1722	1538	1807	1950

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de verwachte instroom vanuit de bachelor PWPO, het aantal academische pabo-studenten en leerkrachten die via een premasterprogramma een wo master nastreven, de adhesieverklaringen vanuit het werkveld en de instroom van studenten van verwante masters van 2015 tot 2019. Aanvrager verwacht dat 30 studenten op jaarbasis zullen instromen. De commissie acht

deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Omdat aanvrager een deeltijdvariant aanvraagt die zich specifiek richt op werkende leerkrachten in het basisonderwijs en waaraan in het onderwijs een tekort bestaat ziet de commissie wel enige ruimte om uitsluitend deze variant te realiseren in het bekostigde domein.

Vestiging van de opleiding in Nijmegen heeft geen groot negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie heeft hierbij overwogen dat het gaat om een deeltijdopleiding, terwijl de bestaande verwante master Onderwijswetenschappen in Nijmegen van aanvrager zelf in voltijd wordt aangeboden. De vestiging van de nieuwe opleiding in Nijmegen zal naar verwachting van de commissie wellicht leiden tot enige negatieve effecten op de instroom in de master Ontwerpen van Eigentijds Leren in Nijmegen van de HAN. De commissie acht het echter onwaarschijnlijk dat de realisatie van de voorgenomen master een zodanig negatief effect zal hebben op de instroom in de master Ontwerpen van Eigentijds Leren dat de opleiding hierdoor in problemen zal komen. Daarbij neemt de commissie in aanmerking dat de HAN geen zienswijze heeft ingediend en aldus geen bezwaren heeft tegen het voornemen van de Radboud Universiteit.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

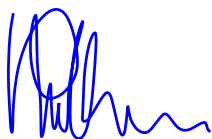
Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs verwantschap vertoont met een aantal bestaande opleidingen. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten bij de reeds geregistreerde opleidingsnaam Leren en Innoveren.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de wo master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs in het Croho onderdeel Onderwijs wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.